

KIZINGITI 10

Ingia Ukijitambua.

Kwa miaka mingi niliamini kwamba hadithi zipo ili kueleza.

Kueleza tukio.

Kueleza maisha.

Kueleza uamuzi.

Kueleza kosa.

Ilikuwa imani ya kawaida.

Kila mara tunaposoma kitabu, tunaposikiliza simulizi au tunapotazama wasifu, tunatarajia kupata jibu.

Funzo.

Hitimisho.

Maana iliyopangwa.

Kisha niligundua kitu tofauti.

Hadithi muhimu zaidi hazielezi.

Zinatambua.

Hazikuambii ufikirie nini.

Zinakufanya uinue macho na kusema:

"Hata mimi."

Ni kitu kidogo.

Hata hivyo kinabadilisha kila kitu.

Kwa sababu, wakati ule tunapojitambua ndani ya kitu, tunaacha kuwa watazamaji.

Tunakuwa washiriki.

Kitabu hiki, vizingiti hivi, safari hii ndefu havikuandikwa ili kuzalisha shangwe la kuvutiwa.

Kuvutiwa ni dhaifu.

Kunadumu kidogo.

Kunaishi kwa umbali.

Mimi nilitaka kine.

Nilitaka ukaribu.

Ukaribu unazaliwa tu wakati binadamu anapotambua kipande cha nafsi yake ndani ya hadithi ya mwingine.

Haijalishi nchi.

Haijalishi lugha.

Haijalishi dini.

Haijalishi kazi.

Kinachohesabika ni kujitambua.

Katika maisha yangu nimevuka mipaka mingi.

Ya kijiografia.

Ya kikazi.

Ya kibinafsi.

Na kila mara nilifikia hitimisho lilelile.

Wanadamu wanafanana zaidi sana kuliko
wanavyoamini.

Yanabadilika maneno.

Yanabadilika mazoea.

Zinabadilika tamaduni.

Lakini yanabaki yaleyale maswali.

Hofu.

Upendo.

Kutokuwapo.

Matumaini.

Uwajibikaji.

Kupoteza.

Utafutaji wa maana.

Ndiyo sababu hadithi iliyoandikwa mahali
pamoja inaweza kueleweka upande wa pili wa
dunia.

Si kwa sababu inasimulia utamaduni.

Kwa sababu inasimulia hali ya kibinadamu.

Nilipoanza kukusanya vipande vya uzoefu
wangu, sikuwazia saga.

Sikuwazia mfumo wa masimulizi.

Sikuwazia hata kituo cha mwisho.

Nilikuwa najaribu tu kuelewa ni nini
kilichokuwa kimebaki.

Baada ya kazi.

Baada ya safari.

Baada ya majaribu.

Baada ya watu waliokutwa.

Baada ya miaka.

Jibu lilifika polepole.

Kilikuwa kimebaki kidogo sana kuliko
nilivyofikiri.

Na kingi zaidi kuliko nilivyowazia.

Zilikuwa zimebaki kanuni.

Mahusiano.

Masomo.

Uwepo wa watu.

Dhamana zilizokubaliwa.

Uaminifu ulioshikiliwa.

Na zaidi ya yote kilikuwa kimebaki kitu
nisichoweza kukifafanua.

Aina fulani ya uzi.

Kiungo kisichoonekana kati ya uzoefu
unaoonekana kuwa mbali mbali.

Uzi uleule ambao labda umeandamana pia na
maisha yako.

Kwa sababu kila maisha yana msuko wa siri.

Mwanzoni hatuuoni.

Tuko na shughuli nyingi za kuishi.

Za kukimbia.

Za kuitikia.

Za kujenga.

Kisha, wakati fulani, wakati unatupa umbali
wa kutosha.

Na hatimaye tunaanza kuutazama mchoro.

Si mkamilifu.

Si wa mstari mnyoofu.

Lakini wa kweli.

Labda hii ndiyo sababu ya sisi kusimulia.

Si ili kufundisha.

Ili kutambua.

Kutambua kilichokuwa.

Kile kinachoendelea kuwapo.

Kile kinachostahili kurithishwa.

Mara nyingi wananiuliza ujumbe ni upi.

Ukweli ni kwamba haupo mmoja tu.

Kila msomaji ataingia kwa mlango tofauti.

Mmoja atajitambua ndani ya baba.

Mmoja ndani ya mwana.

Mmoja ndani ya kupoteza.

Mmoja ndani ya kuzaliwa upya.

Mmoja ndani ya safari.

Mmoja ndani ya ugonjwa.

Mmoja ndani ya ustahimilivu.

Mmoja ndani ya upendo.

Hadithi ni ileile.

Mlango wa kuingilia unabadilika.

Na hivyo ndivyo inavyofaa.

Kwa sababu hakuna simulizi linalomilikiwa
kabisa na yule anayeliandika.

Wakati ule linaposomwa, linakuwa pia la yule
anayelipitia.

Nimejifunza kuheshimu mabadiliko haya.

Kutoyadhibiti.

Kutoyaelekeza.

Kuyaacha yatokee.

Kwa kweli, kila msomaji anakiandika upya
kitabu kilicho mbele yake.

Akitumia uzoefu wake mwenyewe.

Akitumia majeraha yake mwenyewe.

Akitumia kumbukumbu yake mwenyewe.

Kwa hiyo hakuna usomaji wa mwisho.

Kuna maelfu ya usomaji unaowezekana.

Wote halali.

Wote wa kweli.

Wote wa kibinadamu.

Nikiwa nimefika hapa, baada ya vizingiti hivi vyote, sihisi haja ya kumshawishi yeyote.

Sihitaji kuthibitisha chochote.

Sihitaji kutafuta idhini.

Sihitaji kujenga mnara wa kumbukumbu.

Inanitosha uwezekano rahisi zaidi.

Kwamba mtu, akisoma kurasa hizi, apate mahali pa kugusana.

Kujitambua.

Mwangwi.

Sentensi moja.

Kifungu kimoja.

Ukimya mmoja.

Kitu kitakachomfanya afikirie:

"Si mimi peke yangu."

Labda hii ndiyo kazi ya kweli ya kila simulizi linalostahili kusimuliwa.

Kupunguza umbali kati ya wanadamu.

Hata kwa dakika chache tu.

Hata kwa kurasa chache tu.

Hata kwa kizingiti kimoja tu.

Kwa sababu mwishoni mwa njia, vyeo
vinapopoteza umuhimu, takwimu zinapokuwa
vumbi na wakati unapoanza kufanya kazi
yake, linabaki swali moja tu.

Si ni nani uliyemvutiwa.

Si ni nani uliyemfuata.

Si ni nani uliyemwiga.

Bali ni nani uliyemtambua.

Na ndiyo sababu kizingiti hiki kipo.

Si kama hitimisho.

Si kama mwaliko.

Si kama maelekezo.

Bali kama uwezekano.

Kama katika kurasa hizi umekutana na kitu
chako, basi mlango tayari uko wazi.

Huhitaji kuomba ruhusa.

Huhitaji kuthibitisha chochote.

Unahitaji tu kuuvuka.

Ingia ukijitambua.